

SPORAZUM O POSEBNIM ODNOSIMA

MLADEŽI HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE

I

MLADEŽI HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE BOSNE I HERCEGOVINE

Zagreb, 21. veljače 2026.

Preambula

Hrvatska demokratska zajednica (HDZ) i Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine (HDZ BiH) su moderne, europske stranke desnog centra koje aktivno promiču hrvatske nacionalne interese, domoljublje, demokršćanske vrijednosti i univerzalni humanizam. Kao stožerne, državotvorne sestrinske stranke u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, vođene vizijom dr. Franje Tuđmana, i danas, 36 godina nakon uspostave demokratskih institucija, ključne smo snage hrvatskog naroda u obje države. Gradimo mostove suradnje između prijateljskih susjednih zemalja, osiguravajući bolji položaj u Europi kroz Europsku pučku stranku i odlučno odgovarajući na aktualne izazove.

Prava Hrvata u Bosni i Hercegovini, utemeljena Daytonsko-pariškim mirovnim sporazumom, te obveze Republike Hrvatske prema Ustavu o skrbi za Hrvate izvan domovine, ostaju temelj našeg zajedničkog političkog djelovanja. Ovo partnerstvo jamči stabilnost i napredak, osobito u kontekstu procesa pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji te potrebe za punom konstitutivnošću hrvatskog naroda.

Kao političke organizacije mladih koje okupljaju „HDZ-generaciju“ i „Generaciju odgovornosti“, mlade koji djeluju odlučno i promišljeno, Mladež Hrvatske demokratske zajednice i Mladež Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine nose odgovornost za zastupanje interesa mladih kao stupa demokratskog društva. Ulažemo posebne napore u realizaciju ovog Sporazuma o posebnim odnosima, koji je platforma za razmjenu iskustava i kreiranje političkih prijedloga za mlade. U dinamičnom globalnom i europskom okruženju prepoznavamo strateški trenutak za jačanje hrvatskog identiteta i poboljšanje položaja mladih uz aktivan doprinos europskom putu Bosne i Hercegovine i njezinoj punopravnoj integraciji u Europsku uniju.

Iz tog razloga zajednički izrađujemo i potpisujemo:

Sporazum o posebnim odnosima Mladeži Hrvatske demokratske zajednice i Mladeži Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine

1. Potvrđujući predanost demokratskim načelima, vladavini prava i zaštiti strateških interesa hrvatskoga naroda u objema državama;
2. Prepoznajući potrebu za operativnim, mjerljivim partnerstvom usmjerenim na rješavanje konkretnih političkih izazova;
3. Uvažavajući autonomiju svake organizacije i pravo na ostvarivanje legitimnih ciljeva, osobito ustavne jednakopravnosti, očuvanja jezika, kulture i demografske obnove;
4. Ističući neraskidivu vezu Hrvata u Republici Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini s iseljeništvom te nužnost usklađenog pristupa globalnom hrvatskom korpusu.

SPORAZUMJELI SU SE KAKO SLIJEDI:

POGLAVLJE 1

Očuvanje i jačanje hrvatskog nacionalnog identiteta i konstitutivnosti hrvatskoga naroda

Članak 1.1.

Temeljna opredjeljenja

Mladež Hrvatske demokratske zajednice i Mladež Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine potvrđuju da su očuvanje i jačanje hrvatskoga nacionalnog identiteta, jezika, kulture, povijesne istine te konstitutivnosti hrvatskoga naroda zajednički strateški prioritet obiju organizacija. Ovo opredjeljenje temelji se na neraskidivoj povijesnoj, kulturnoj i duhovnoj povezanosti hrvatskoga naroda u Republici Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i iseljeništvu, Daytonsko-pariškomi mirovnomi sporazumu, Ustavu Republike Hrvatske (odredbama o skrbi za Hrvate izvan Republike Hrvatske), programskoj deklaraciji i strateškim dokumentima obiju organizacija.

Članak 1.2.

Zajednički politički ciljevi za razdoblje 2026. – 2029.

Strane se obvezuju na ostvarivanje sljedećih zajedničkih ciljeva:

- a) dosljedno zagovaranje pune konstitutivnosti i legitimne političke predstavljenosti hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini kroz potrebne izmjene Izbornog zakona i Ustava, uz istodobnu zaštitu hrvatskoga identiteta u Republici Hrvatskoj;
- b) zajedničko suprotstavljanje povijesnom revizionizmu i svakom obliku kriminalizacije Domovinskoga rata, Hrvatske vojske (HV) i Hrvatskoga vijeća obrane (HVO), uz kontinuirano promicanje istine o obrambenom karakteru rata u objema državama i na međunarodnoj razini;
- c) jačanje hrvatskoga kulturnog, jezičnog i medijskog prostora u Bosni i Hercegovini i Republici Hrvatskoj kroz koordinirane inicijative i zajedničke projekte;
- d) aktivnu suradnju s Katoličkom Crkvom u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini kao važnim čuvarom hrvatskoga identiteta i vrijednosnog sustava.

Članak 1.3.

Suradnja s iseljeništvom i globalnim hrvatskim korpusom

Strane će zajednički raditi na jačanju veza s mladim Hrvatima u iseljeništvu kroz:

- a) organizaciju najmanje jednog godišnjeg događaja (uživo ili putem digitalnih platformi) s predstavnicima hrvatske mladeži iz iseljeništva (Sjedinjene Američke Države, Savezna Republika Njemačka, Australija i dr.);
- b) zagovaranje politika koje olakšavaju povratak te uključivanje mladih iz iseljeništva u politički i društveni život u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

POGLAVLJE 2

Ostanak, povratak i aktivacija mladih kao odgovor na demografske izazove

Članak 2.1.

Temeljna opredjeljenja

Mladež Hrvatske demokratske zajednice i Mladež Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine prepoznaju demografske izazove kao jedno od ključnih strateških pitanja za budućnost hrvatskoga naroda u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, uključujući trendove niskoga nataliteta, starenja stanovništva i migracijskih kretanja mladih. Istodobno ističu ohrabrujuće trendove povratka Hrvata iz iseljeništva i potomaka starih iseljenika, što predstavlja važnu razvojnu priliku za demografsku i gospodarsku revitalizaciju te jačanje nacionalne kohezije i očuvanje kulturnog identiteta. Demografska revitalizacija zajednički je strateški prioritet, usklađen s programskim dokumentima te demografskim prioritetima Europske pučke stranke.

Članak 2.2.

Zajednički politički ciljevi za razdoblje 2026. – 2030.

Strane se obvezuju na:

- a) zagovaranje i iniciranje demografskih mjera u zakonodavstvu Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine, uključujući poticaje za obitelji s djecom, porezne i stambene olakšice za mlade obitelji te daljnje usklađivanje obiteljskih politika s europskim standardima;

- b) aktivno sudjelovanje u oblikovanju i zagovaranju europskih demografskih politika i programa, s ciljem osiguravanja dostupnosti fondova i instrumenata koji podupiru natalitet, zadržavanje i povratak mladih;
- c) pokretanje političkih inicijativa za olakšavanje povratka i integracije Hrvata iz iseljeništva, osobito mladih obitelji i potomaka starih iseljenika, kroz koordinirane politike u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini;
- d) promicanje obiteljskih vrijednosti i načela kršćanske socijalne misli kao temelja demografske revitalizacije i društvene stabilnosti.

POGLAVLJE 3

Političko obrazovanje, digitalna i zelena tranzicija

Članak 3.1.

Temeljna opredjeljenja

Mladež Hrvatske demokratske zajednice i Mladež Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine prepoznaju da su političko obrazovanje mladih, digitalna pismenost i razvoj zelenih kompetencija ključni za dugoročnu stabilnost i napredak hrvatskoga naroda u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. U kontekstu ubrzane digitalne i zelene tranzicije Europske unije, osobito u okviru inicijativa „Digitalno desetljeće“ i europskog zelenog plana, mladi moraju biti osposobljeni za odgovorno političko djelovanje u suvremenom okruženju – ne samo radi osobnog i profesionalnog razvoja, nego i radi aktivnog sudjelovanja u oblikovanju društvenih i gospodarskih procesa. Ovo opredjeljenje usklađeno je s programskim dokumentima obiju organizacija, uključujući programe „HDZ-generacija“ i „Generacija odgovornosti“, kao i s prioritetima Europske pučke stranke.

Članak 3.2.

Zajednički politički ciljevi za razdoblje 2026. – 2030.

Strane se obvezuju na ostvarivanje sljedećih zajedničkih ciljeva:

- a) razvoj sustavnog političkog obrazovanja mladih kroz edukaciju o europskim vrijednostima, demokršćanskim načelima i strateškim interesima hrvatskoga naroda;
- b) jačanje digitalnih kompetencija mladih, uključujući područja umjetne inteligencije, kibernetičke sigurnosti, digitalne komunikacije te suzbijanja dezinformacija i govora mržnje, kako bi bili spremni za djelovanje u digitalnom dobu;

- c) promicanje zelenih kompetencija i svijesti o klimatskim izazovima, u skladu s Europskim zelenim planom, s naglaskom na održivi razvoj i energetske samodostatnost hrvatskih prostora;

POGLAVLJE 4

Gospodarski razvoj, zapošljavanje mladih i pristup europskim fondovima

Članak 4.1.

Temeljna opredjeljenja

Mladež Hrvatske demokratske zajednice i Mladež Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine prepoznaju da su gospodarski razvoj i zapošljavanje mladih jedan od ključnih strateških prioriteta za dugoročnu stabilnost, opstanak i prosperitet hrvatskoga naroda u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. U kontekstu europske integracije, digitalne i zelene tranzicije te suvremenih globalnih gospodarskih izazova, mladima je potrebno osigurati jasnu razvojnu perspektivu u domovini – kroz politike koje potiču gospodarski rast, kvalitetna radna mjesta i učinkovito korištenje sredstava iz fondova Europske unije. Ovo opredjeljenje usklađeno je s programskim dokumentima obiju organizacija, programom „Generacija odgovornosti“ te prioritetima Europske pučke stranke u području gospodarstva, konkurentnosti i kohezijske politike.

Članak 4.2.

Zajednički politički ciljevi za razdoblje 2026. – 2030.

Strane se obvezuju na ostvarivanje sljedećih zajedničkih ciljeva:

- a) zagovaranje i iniciranje gospodarskih politika usmjerenih na zapošljavanje mladih, uključujući porezne olakšice za poslodavce koji zapošljavaju mlade osobe, poticaje za samozapošljavanje te snažnije povezivanje obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada;
- b) aktivno sudjelovanje u oblikovanju i zagovaranju politika na razini Europske unije radi osiguravanja šireg i učinkovitijeg pristupa europskim fondovima mladima i poduzetnicima u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, osobito u području digitalne i zelene tranzicije;
- c) razmjenu iskustava i usklađivanje programskih pristupa u području gospodarskih reformi u Bosni i Hercegovini, uključujući poreznu reformu, jačanje transparentnosti i unaprjeđenje poslovnog okruženja, uz primjenu primjera dobre prakse iz Republike Hrvatske;

- d) promicanje prekogranične gospodarske suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine, osobito u pograničnim i ruralnim područjima, kao modela održivog regionalnog razvoja.

POGLAVLJE 5

Međunarodna, europska i regionalna suradnja

Članak 5.1.

Zajednički strateški ciljevi i vanjskopolitička koordinacija

Mladež Hrvatske demokratske zajednice i Mladež Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine potvrđuju da su europska i euroatlantska integracija trajni strateški prioritet Republike Hrvatske, Bosne i Hercegovine i hrvatskoga naroda u cjelini. Republika Hrvatska punopravna je članica Sjevernoatlantskog saveza od 2009. godine i Europske unije od 2013. godine, dok Bosna i Hercegovina ima status zemlje kandidatkinje za članstvo u Europskoj uniji od 2022. godine. Hrvati u Bosni i Hercegovini, od kojih mnogi posjeduju i državljanstvo Republike Hrvatske, time su i građani Europske unije te predstavljaju važan čimbenik povezivanja dviju država i europskih institucija.

Strane će zajednički djelovati na:

- a) poticanju i podršci procesu pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji kroz usklađivanje reformskih prioriteta i političku koordinaciju na europskoj razini;
- b) promicanju hrvatskih nacionalnih interesa u regiji i unutar Europske unije, osobito u pitanjima konstitutivnosti, ravnopravnosti i institucionalne stabilnosti;
- c) usklađenom djelovanju u odgovoru na suvremene sigurnosne, energetske, migracijske i klimatske izazove, u skladu s politikama Sjevernoatlantskog saveza i Europske unije;
- d) razvoju dobrosusjedskih odnosa i prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine, osobito u području prometne infrastrukture, energetike i digitalne povezanosti;
- e) jačanju regionalne suradnje kroz projekte financirane iz fondova Europske unije, s ciljem održivog razvoja pograničnih područja i jačanja gospodarske i društvene kohezije.

Članak 5.2.

Operativna suradnja u međunarodnim i europskim strukturama

Mladež Hrvatske demokratske zajednice i Mladež Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine potvrđuju svoju ulogu bliskih partnera unutar Mladeži Europske pučke stranke (YEPP) i Međunarodne unije mladih demokrata (IYDU), kao i na drugim relevantnim međunarodnim forumima.

POGLAVLJE 6

Digitalna transformacija i suvremeni izazovi mladih

Članak 6.1.

Temeljna opredjeljenja

Mladež Hrvatske demokratske zajednice i Mladež Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine prepoznaju digitalnu transformaciju kao strateški izazov, ali i razvojnu priliku za hrvatski narod u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. U razdoblju ubrzanog razvoja umjetne inteligencije, širenja dezinformacija, kibernetičkih prijetnji i snažnog utjecaja društvenih mreža, mladi moraju biti osposobljeni za kritičko promišljanje, odgovorno javno djelovanje i zaštitu demokratskih vrijednosti u digitalnom prostoru. Ovo opredjeljenje usklađeno je s europskim inicijativama u području digitalne transformacije, osobito u okviru inicijative „Digitalno desetljeće“, kao i s programskim dokumentima obiju organizacija.

Članak 6.2.

Zajednički politički ciljevi za razdoblje 2026. – 2030.

Strane se obvezuju na ostvarivanje sljedećih ciljeva:

- a) jačanje digitalne pismenosti i otpornosti mladih na dezinformacije, manipulativne sadržaje i informacijske prijetnje, osobito u kontekstu izbornih procesa i djelovanja na društvenim mrežama;
- b) razvoj profesionalne i odgovorne političke komunikacije u digitalnom okruženju te osposobljavanje mladih za strateško komuniciranje, suzbijanje govora mržnje i zaštitu hrvatskih interesa u digitalnom prostoru;

- c) zagovaranje odgovarajućih zakonskih i regulatornih okvira u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini radi zaštite mladih od kibernetičkog nasilja, manipuliranih audiovizualnih sadržaja i zlouporabe umjetne inteligencije u političke svrhe;
- d) promicanje odgovornog korištenja digitalnih platformi kao alata za demokratsko sudjelovanje, političku participaciju i konstruktivni društveni angažman mladih.

POGLAVLJE 7

Način provedbe, koordinacija i praćenje Sporazuma

Članak 7.1.

Osnivanje i sastav Koordinacijskog odbora

Radi učinkovite provedbe ovoga Sporazuma osniva se Koordinacijski odbor kao glavno operativno tijelo zaduženo za njegovu provedbu. Koordinacijski odbor ima šest članova, od kojih tri člana imenuje Predsjedništvo Mladeži Hrvatske demokratske zajednice, a tri člana imenuje Predsjedništvo Mladeži Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine. Koordinacijski odbor između svojih članova bira predsjedavajućeg na razdoblje od jedne godine, prema načelu naizmjeničnosti – jednu godinu iz reda članova koje je imenovala Mladež Hrvatske demokratske zajednice, a sljedeću godinu iz reda članova koje je imenovala Mladež Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine.

Članak 7.2.

Zadaci Koordinacijskog odbora

Koordinacijski odbor ima sljedeće zadatke:

- a) izradu i usvajanje godišnjeg plana aktivnosti najkasnije do 31. ožujka svake kalendarske godine, uključujući organizaciju tribina, seminara, digitalnih kampanja, razmjenu članova i pripremu zajedničkih rezolucija;
- b) koordinaciju provedbe aktivnosti predviđenih tematskim poglavljima 1. – 6.;
- c) praćenje i evaluaciju provedbe Sporazuma;
- d) pripremu polugodišnjih i godišnjih izvješća;
- e) predlaganje korektivnih mjera i izmjena Sporazuma predsjedništvima obje organizacije.

Članak 7.3.

Način rada i sastanci

Koordinacijski odbor sastaje se najmanje četiri puta godišnje, od čega najmanje dva puta uživo. Sastanci se održavaju naizmjenično u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini ili, prema potrebi, u hibridnom ili digitalnom obliku. Odluke se donose konsenzusom. Zapisnici sa sjednica dostavljaju se predsjedništvima obiju organizacija.

Članak 7.4.

Praćenje i izvještavanje

Koordinacijski odbor polugodišnje prati provedbu Sporazuma te predsjedništvima obiju organizacija podnosi izvješće koje osobito obuhvaća:

- broj realiziranih aktivnosti po tematskim poglavljima;
- broj donesenih zajedničkih rezolucija i deklaracija;
- broj sudionika, razmijenjenih članova i organiziranih stručnih stažiranja;
- medijski odjek i međunarodnu vidljivost aktivnosti;
- procjenu napretka o ostvarivanju ciljeva iz poglavlja 1. – 6.

Članak 7.5.

Odgovornost i korektivne mjere

U slučaju da se ciljevi iz poglavlja 1. – 6. ne ostvaruju u predviđenim rokovima, predsjedništva obiju organizacija, na prijedlog Koordinacijskog odbora, mogu donijeti odgovarajuće korektivne mjere.

Korektivne mjere mogu uključivati:

- redefiniranje godišnjeg plana aktivnosti;
- intenziviranje koordinacije;
- zamjenu članova Koordinacijskog odbora;
- privremenu obustavu aktivnosti u pojedinom području do uspostave učinkovite provedbe.

Članak 7.6.

Ovaj Sporazum sklapa se na razdoblje od tri godine, do 21. veljače 2029. godine. Svaka strana može raskinuti Sporazum pisanim putem, uz otkazni rok od šest mjeseci.

Zagreb, 21. veljače 2026. godine

Tin Jurak

Dario Plavčić

Predsjednik Mladeži HDZ

Predsjednik Mladeži HDZ BiH